

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszatérítésére
 vagy megőrzésére nem vállal kötelet.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, február 21.

Klofác z.

Nem tudom, hogy mit jelent ez a
 cseh szó, de mint képviselő verekedést
 jelent.

Vagy öt ütök, vagy ö üt és pedig nem
 szóval, de ökölrel. Ennyiből áll idáigi
 parlamenti szereplése. Ezen kívül a ház-
 szabályokkal dobálja az elnököt, ha unja
 magát. Azt hiszem, ha tovább is így
 tart, megrövidítik a házszabályokat és
 akkor is csak kötetlenül osztják ki a
 hónapok között.

Tegnap a porban fetrengett az osztrák
 nép képviselője nem zsarnoki elnyomás
 miatt, hanem mert egymást rángatták
 oda.

Lehet-e ilyen körülmények között re-
 mélni, hogy ez a parlament munkaképes
 lesz? Lehetne-e alkotmányértésnek venni,
 ha császáruk haza kergetné őket s maga
 intézkednék, ha már a parlament úgy
 sem dolgozik?

Csodálkozással nézzük azokat a mozgó
 fényképeket, miket a lapok mutatnak a
 szomszéd parlamentről s némi büszke-
 séggel mondjuk, hogy nálunk nem tör-
 ténhet ilyesmi.

Hát szót se róla, nem szép a mi oda
 át történik, de én még sem érzek büsz-
 keséget arra a gondolatra, hogy nálunk
 ez nem történhetik meg.

Mert mi nem történhetik meg nálunk?
 A tettlegesség. Biz az megeshet, hisz az
 obstrukció idején szinte vártuk már.

Más nem eshet meg nálunk. Az, hogy
 évekig ily erővel, ily szenvedéllyel, ily
 megalkuvást nem ismerő és pressziót nem
 tűrő hévvel tudnának küzdeni egy anya-
 gilag nem érdeklő, egy személyileg nem
 bántó, tisztán nemzeti érdekért.

Ott volt a 25-ik paragrafus, ugye
 meg van; ott a kvóta kérdés, ugye al-
 kuszunk felfelé; ott van százféle jog-
 szítás, ugye csak műfelháborodást szült,
 haza beszélést és sokszor névetségesen
 végződő oroszlanosít?

Ez pedig nem tölt el büszkeséggel.

A parlament tulzása oda át erős nem-
 zeti érzésre mutat s a választások ered-
 ménye éber nemzeti közvéleményre.

Ez a tulzás lehet, hogy szétrobbantja
 a parlamentet, de annál inkább egygyé
 teszi a népeket nemzeti érzésükben. A mi
 parlamenti simaságunk szét engedi folyni
 a magyar fajt, felburjánozni az idegen
 tőkét, vagyont és nemzetiségeket, de meg-
 tartja a parlamentet.

Nagy árért igen olcsó portéka.

Ausztria sorsát meg fogja érezni ha-
 zánk is. Nagyhirű politikusok és publi-
 cisták írják, hogy Ausztria szétbomlását
 többé meg nem akadályozhatja semmi.
 De Ausztria népeit ez nem bántja. Ausztria
 neve mindig csak név volt és semmi más
 bent lakó népei előtt. Ők gazdaságilag
 jól ellátva, iparban fejlődötteen könnyen
 kibírják az államkeret szétesését s a hová

hullani fognak, oda vágnak és jól fogják
 érezni magukat.

De mi lesz velünk?

Nekünk meddő volt egész eddigi poli-
 tikai irányunk.

Folyton közjogi kérdések körül forgott
 a pártok minden erő kifejtése s a közjogi
 harcz mellett nem erősítették meg kellően
 a magyar fajt, nem csináltak öntudatos
 magyar belpolitikát, nem rendezték úgy
 az országot, hogy élet-halál rizikó nélkül
 magára utalva is megélhessen, nem volt
 olyan nemzetiségi törvényünk, mely a
 haza eszményéhez kötötte volna a más
 nyelvű polgárokat, hanem engedte elide-
 genedni a régebben barátságos érzel-
 műeket is s ma az idegen nyelvűek nem
 úgy tekintik itt magukat, mint egy anya-
 nak más-más nyelvű gyermekeit, hanem
 mint más családba tartozókat, kik ide-
 koszt és kvártélyra vannak adva, s vágy-
 nak — haza.

Ha nálunk is kiüt a nemzetiségi láz,
 az jelen körülmények között rettenetes
 volna, mert nekünk Magyarország nem
 név, mint az osztrákoknak Ausztria, ha-
 nem hazánk, mindenünk, melyen kívül
 nincs egy nagy Magyarország, melynek
 dicsőségébe vágyhatnánk autonomiánk fel-
 adásával, de történelmi és fajkötelekek
 hatása alatt.

Nemzeti magyar belpolitika nélkül
 állunk még ma is változandó idők ha-
 tárán, sima, megalkudni kész parla-
 menttel.

Ó Klofác! kissé heves a te munkád,

A „TISZANTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az apa.

Irta: Björnsterne Björnson.

Thord Oeveraas a faluban a legszebb és
 legerősebb ember volt. Eppen most lép a tisz-
 telendő ur szobájába s büszkén fölemelt fölve
 ünnepélyes komolysággal így kezdi:

— Tisztelendő uram, fiam született, sze-
 retném, ha megkeresztelné,
 — Mi legyen a neve?
 — Finn, istenben boldogult apámat is így
 hívták.

— Kik legyenek a komái?
 Oeveraas megnevezett néhány férfit és
 asszonyt, kik mind apja családjához tartoztak.
 — Van-e még valami mondani valód? —
 kérdezte a lelkész.

A paraszt egy pillanatig hallgatagon állt ott.
 — Van, — mondá — szeretném, ha tisz-
 telendő ur fiamat külön egymagában keresztel-
 telné meg.

— Tehát hétköznapon?
 — Igen, szombaton déliben tizenkét órakor.
 — Meg lesz. Van-e még más mondani
 valód?

— Semmi sincsen.
 A paraszt zavartan forgatta kalapját ke-
 zében; menni készült. A lelkész felállt és feléje
 ment.

— Hadd kívánjak neked még valamit,
 Thord, — mondá és jóságosan a paraszt sze-

mébe nézett, — adja Isten, hogy e gyermek
 áldást hozzon házádba.

Tizenhat év múlva az esztendő ugyanazon
 napján Thord Oeveraast megint a lelkész szo-
 bájában találjuk.

— Az idő alig változtatott rajtad, —
 kezdte a lelkész.

— Hiszen nincs is gondom, tisztelendő ur.

— Hála istennek. Mi a kívánságod?

— Fiam tizenhat éves, szeretném holnap
 bérmáltatni.

— Ismerem, derék fiu.

— Mielőtt megadom tisztelendő urnak a
 díjat, szeretném tudni, milyen helye lesz fiam-
 nak a templomban.

— Az első helyek egyike.

— Nagyon örülök rajta, itt van tíz tallér.

— Kivánsz-e még valamit? — kérdezte a
 lelkész felpillantva.

— Nem én.

Thord elment.

Megint elmúlt nyolcz év, a mikor egy
 napon a lelkész dolgozószobája előtt nagy zaj
 támadt. A pap kinézett. Férfiak jöttek és Thord
 vezette a csoportot. A lelkész ráismert.

— Nagy kísérettel jössz ma, Thord.

— Szeretném, ha tisztelendő ur fiamat ki-
 hirdetné a templomban; Koren Storliden akarja
 nőül venni, Gudmond Storliden leányát.

— Hisz Koren a leggazdagabb leányok
 egyike.

— Ugy mondják, — felelte Thord és végig-
 simogatta haját.

A lelkész kis ideig ott ült, gondolatokba

merülve; azután a nélkül, hogy valamit mon-
 dott volna, beírta a tanuk neveit a könyvébe
 és a férfiak aláírták.

Thord három tallért tett az asztalra.

— Csak egy tallér jár nekem, — mondá a
 lelkész.

— Tudom, de Finn egyetlen gyermekem,
 szeretném, ha a dolog jól sikerülne.

E nyilatkozat után a pap elfogadta az egész
 összeget.

— Most már harmadszor vagy itt fiam
 miatt, Thord.

— De most már végeztem is, — felelt
 Thord, zsebredőgván pénzes zacskóját. Közöbnt
 és ment, a többiek követték.

Két héttel később atya és fia szép, esen-
 des időben a tengeren áteveztek, hogy Stor-
 lidenekkel megbeszéljék a menyegzőt.

— Az evezőpad nincsen jól odaszögezve,
 mondja Finn és feláll, hogy megigazítsa. E pil-
 lanatban kisiklik lábai alól a deszka, karjaival
 igyekszik egyensúlyt tartani, a mi nem sikerül
 neki és jajkiáltással a vízbe esik.

— Fogd meg az evezőt! — kiáltja neki
 az öreg és odatartja neki. Finn megakarja
 fogni, de kezei meg vannak meredve.

— Várj, várj! kiáltja Thord és feléje
 evez. Ekkor a fiu a vízben hanyatt bukik,
 hosszú, hosszú pillantást mereszt apjára és —
 elstüled.

Thord nem akarta elhinni, nem mozdult,
 csak nézte, nézte azt a helyet, hol fia alá-
 merült, mintha megint elő kellene bukkannia.
 Csak pár légbuborék száll fel azon is helyen,

de logika van benne. Inkább üssék egymás hátát a képviselők, mint simán tárgyalják a lemondás politikáját, akár 67-es, akár 48-as alapon.

P—y.

„Csak egy“ bankdirektorság.

Egy fővárosi lap úgy értesül, hogy mértékadó körökben az összeférhetlenség revíziója kapcsán egy új eszme vetődött fel, amely mindenfelé élénk visszhangot kelt: az, hogy az új törvényben mondják ki, hogy minden képviselő csak egy pénzügyelnél viselhet fizetéssel járó állást, természetesen ezt is csak úgy, ha az különben nem inkompatibilis.

A fugyii reformátusok küldöttsége a minisztereknek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 21.

Hat tagú küldöttség járt ma délelőtt a képviselőház ülése alatt a földművelésügyi és vállalkozás- és közoktatásügyi minisztereknél, mely *Fugyi* községből jött *Boros István* ev. ref. lelkész vezetése mellett. A küldöttséget *Kossuth Ferencz* vezette a miniszterek elé. *Wlassics Gyula* kultuszminiszternél elmondta a szónok, hogy *Fugyi* községben, hol 131 tanköteles s ezek között 98 nemzetiségi van, egy tanító végzi már évek óta a rengeteg munkát, a minnek az a sajnálatos következménye, hogy 40—50 tanulóval hetekig sem képes foglalkozni a tanító. Ehhez a körülményhez járul még az, hogy dacára a 137 százalékos egyházi adónak, tandíjat még a legszegényebb napszámos gyermekeknek is kell fizetni. Hogy mindez milyen állapotokat teremt az iskoláztatást illetően, azt bővebben fejtegetni felesleges. Még egy tanerőt s teljes tandíjmentességet kérnek a minisztertől.

Ezután *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszterhez ment a küldöttség intézkedést kérve,

azután még pár, végre még egy nagy, ez a elpatan és — a tenger sima mint a tükör.

Három nappal és három éjjel látták még az atyát azon a helyen körülvézni, mialatt nem evett s nem ivott; fiát kereste. Csak a negyedik nap hajnalán találta meg és maga vitte a hegyeken át haza, tanyájába.

E nap óta vagy egy év mulhatott el. Ekkor a lelkész egy őszi este már későn hallotta, hogy valaki a pitvarajtó előtt van és tapogatóva keresi a kilincset. A lelkész kinyitja az ajtót és magas termetű, görnyedt tartású férfiú lép be. Sovány volt és haja teljesen megöszült. Sokáig nézte a lelkész, mielőtt ráismert. Thord volt.

— Ilyen későn jössz, Thord? — kérdezte a lelkész és megállt előtte.

— Fájdalom, későn jövök — felelt Thord helyet foglalván.

A lelkész is, mint a ki valamire vár, leült; sokáig hallgattak.

Végre megszólalt Thord:

— Van valamim, a mit a szegényeknek szeretnék adni; jótékony alapítványt szándékozom letenni, mely fiam nevét viselné.

Felállt, nagy összeg pénzt tett az asztalra és megint leült.

A lelkész összeszámálta.

— Ez nagyon sok pénz, — mondá.

— Tanyám árának a fele; ma adtam el, — felelt Thord.

Sokáig ültek megint hallgatagon; végre kérdezte a pap megindultan:

— Mibe szándékozol mostan kezdeni?

— Jóba.

Ismét hallgattak. Thord földre irányította tekintetét, mialatt a pap kérdőleg tekintett rá. Ekkor egészen csendesen mondá:

— Azt hiszem, hogy csak most lett fiad igazán áldásodra.

— Igen, most én is meggyőződtem arról, — felelt Thord és arczán két nehéz könyecsepp pergett végig.

hogy a Sebes-Körözs folytonos áradásaitól megvédessék. A folytonos áradás pár év alatt már 50 házat mosott el s az áradások elszomorító következménye az is, hogy a lakosság egyre fogy. 1820-ban 800 ref. lélek volt, ma 240 van a községben. Az ideai veszedelmes kiöntés már a templomokat is összedüléssel fenyegeti. Kéri a minisztert, hogy eme tarthatatlan állapotokon gyorsan változtasson.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 21.

A szegedi egyetem ügye tette élénké s érdekessé a mai ülést.

Lázár György dr. Szeged kormánypárti képviselője juttatta eszébe a kultuszminiszternek, hogy elkövetkezett immár a harmadik egyetemnek minél előbb való felállításának szükségessége.

Annnyival is inkább érdekelte a kulturügyeket élénk figyelemmel kísérő néhány honatyát, a harmadik egyetem felállításának kérdése, mert *Wlassics* a minap nála járt az új egyetemnek Szegeden való felépítése ügyébeni deputáció szegedieknek jogos kérelmére azt felelte, hogy: a kérdés nem aktualis.

Jól tudják a beavatottak, hogy ez csak kifogás, mivel a közoktatásügyi miniszter nem mer még nyilatkozni az új egyetem székhelyének kérdésében.

Egyszerűen csak az az oka ennek, hogy *Szilágyi Pózsonyt* pártfogolja és ajánlja, amint pártfogolta és ajánlotta eddig is az eddigi kultuszminisztereknek. Kizárólagosan csak ez a hatalmas protektor tartóztatja vissza a közoktatásügyi miniszteriumot attól, hogy érdem és jog szerint határozzon az új egyetem felállításá helyének megválasztása ügyében.

*

Elnök: *Perczel* Dezső tíz órakor nyitja meg az ülést.

Napirend a közoktatásügyi költségvetés tárgyalása.

Madarász tanügyi kifogásai.

Madarász Imre: Közoktatásunk hasonlít oly éremhez, melynek egyik oldala már teljesen lekopott, másik oldala azonban még teljesen ép. Az ép oldal, mely gyönyörködötteti a szemet, a nevelés nemzeti művelése, míg a másik oldala a jelen állapotot tünteti föl. Évek óta hangoztatott a miniszter reformokat, melyek közül egyet sem vitt keresztül. Kérde a minisztert, mikor épül fel az új egyetem, a hittudományi fakultás, a tervbe vett leányiskolák, női kurzusok stb? Kérde, mikor lép életbe az egységes középiskolai tanterv? Kérde, mi lesz a leánygimnáziummal? Hibáztatja a leánygimnáziumok felállítását, mert úgy is oly nehéz mannap kenyérhez jutni. Beszél az oktatás túlterheltségéről s azt mondja, hogy ez a tanulók rovására történik. (Helyeslés balról.)

Erre nézve több orvosi nyilatkozatot olvas fel s hangoztatja, hogy ezek a túlterhelt gyermekek agybántalmakkal, idegesen lesznek emberekké.

Förster Ottó: Látszik a képviselőházban.

Madarász Imre: Az életbeléptetendő új tantervtől nem várja a túlterheltség javítását, okvetlen szükségesnek tartja, a tantárgyak csökkentését, nem ugyan a tudás rovására, de oly képen, hogy a rokon tantárgyak összevonásának.

Az iskolai túlterheltséggel egyedül a közoktatási kormányt okolja. (Ellentmondás jobbról.)

Hibáztatja az évközi tanító változást, ez mindig a tanulók szellemi tudásának rovására történik. Történik ez pedig különösen a felekezeti iskolákban. Kéri a minisztert, hogy az erre vonatkozó rendeletet léptesse életbe. A néptanítók helyzetén kell első sorban segíteni, mert

csak anyagi gondoktól ment tanító szentelheti magát kellőképen a népoktatásnak. Sürgeti, hogy a néptanítók fizetése minimumra emeltesse föl. — Hibáztatja az iskola-adót, a tandíjat, mely sok iskolátlant eredményez. Kifogásolja a tanfelügyelők működését, kik szinte, ha egy iskolát meglátogatnak megnézik a falakat, a padokat, megvizsgálják mennyire szellőztethető, s azzal azt hiszik elegendő tettek kulturális kötelességüknek, szerezzenek meggyőződést, a növendékek szellemi neveléséről. Költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Egyetemet — Szegednek.

Lázár György: Teljes bizalommal van a miniszter programja iránt. Üdvözli reformjaiban, csak elismeréssel tud szólni arról az önzetlenségről, melylyel a miniszter a magyar kulturának adózik. Hosszasan foglalkozik a középiskolai tanárok helyzetével. Kifogásolja az előmeneteli rangsort, a mibena tanárok részülnek, kéri a minisztert, hogy e tekintetben igyekezzen a vidéki középiskolai tanárok helyzetén lehetőleg javítani. Áttér szülő ezután a harmadik egyetem ügyére. A miniszter exposéjában elmondott beszédje keretén említi, hogy a harmadik egyetem kérdése nemsokára napirendre kerül. Szükségesnek mondja a harmadik egyetem felállítását már azon szempontból is, mert a budapesti egyetem ugys mindég túl van zsufolva, mely túlszűfoltóság az ifjuság rovására megy. Nem helyesli az akadémiák szaporítását, mert az akadémia sohasem tud annyira megfelelni, mint az egyetem. Egyetért ebben gróf *Tisza Istvánnal*, hogy a budapesti egyetem a túlszűfoltósága miatt sem a tanulóifjuság, sem a tanárok eleget nem tehetnek kötelességüknek. Ebben rejlik a vizsgarendszer hátránya is.

Reményli szülő, hogy a miniszter legközelebb napirendre fogja tűzni a harmadik egyetem kérdését. Csak a hely tekintetéből fog vita fennállani, hogy a harmadik egyetem hova kerüljön? Erre nézve azt hiszi, hogy a miniszter választása, oly nagy alföldi városra fog esni, melynek még főiskolája nincs s erre leginkább rászolgál. Statisztikailag mutatja ki, mennyire előbbre van felsőbb főiskolákkal a felvidék, mint az Alföld. Épp azért, a harmadik egyetem felállítását okvetlen az Alföldön kívánja. Erre nézve legalkalmasabb város Szeged volna. Kéri a minisztert, hogy a harmadik egyetem elhelyezésénél vegye tekintetbe Szeged városát.

A költségvetést elfogadja. (Helyeslés jobbról).
Ot perc szünet.

Marjay a katolikusok ellen.

Marjay Péter: A miniszter hivatalos működésével teljesen meg van elégedve. De kifogásolja a miniszternek a katolikusokkal szemben tanúsított kivételes eljárását. (Ugyan miben?) Így vallásügyenlőség szempontjából sérelmes, hogy az erdélyi püspököt a miniszter mindennemű czimekkel illeti, mely czimek tulajdonképpen más felekezeteket illet meg, kifogásolja az autonómia vonatkozó miniszteri nyilatkozatot s nem áll az, hogy a felekezeti iskolák teljes mértékben eleget tennek hivatásuknak. Áttér a nevelésre. Tisztán nemzeti nevelést kíván s azt kívánja, hogy a nevelés a vallás erős alapján nyugodjon. Nevelés vallási érzület nélkül nem is képzelhető, mert e nélkül kishitűvé, gyávává lesz a tanuló s onnan van az, hogy egyik másik tanuló elégtelen osztályzatot kap egy realis tárgyból, kishitűségében önkézevel oltja ki életét. (Helyeslés a népparton). Kifogásolja szülő az óvóiskolák állami felállítását, ahol arra szükség nincs, így több községet említ föl, melyekre ugyszólván ráerőszakolták az óvóintézeteket.

Egyetért *Madarász Imre* képviselővel abban, hogy a tanuló ifjuság túl van terhelve. Ezen úgy kíván segíteni, hogy jó magyar szellemű tankönyvek irassanak. Az iskolaszékek viszáis működését, kik mint nem szakférfiak szakdolgozokban önkéntesen intézkednek, s ez ép úgy rá illik a tanfelügyelőkre is, kik legtöbbször nem tanférfiak. Kívánja az iskolai adó és tandíj eltörlését. A középiskolai tanterv, de különösen az érettségi reformját. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés balról.)

Dr. Gedeon László a ravatalon.

Néhai dr. *Gedeon* László koronaügyész helyettes váratlan halála az egész városban mély megilletődést és részvétet keltett s a gyászba borult családnál társadalmi előkelőségeink nagy számmal kondoleáltak, jellel annak az általános szeretet és tisztelőnek, amelylyel az elhunyt kimagasló férfit és családját környezték. A diszes ravatalt még szerdán éjjel felállították a család nagy szalonjában. Ennek és a szomszédos teremnek a falát teljesen bevonták gyászposztóval. A remekművi nehéz érczkoporsót ezüsttel áttört fekete menyezet alatt helyezték ravatalra, a mely körül kandelábereken lobognak a gyertyák sokasága.

Tegnap estig már temérdek szebbnél-szebb koszorút küldtek hivatalnok társai, rokoni, jóbarátai, tisztelői. A remek koszorúk legtöbbje remek élővirágból készült s széles szalagokkal van ellátva.

A temetés ma, pénteken délelőtt 9 órakor lesz. A háznál történt beszentelés után a Szent László-templomba vonul a gyászmenet, hol úgy a főoltárnál, mint az összes oltároknál gyászmiséket mondanak az elhunyt lelküdvéért.

A nagyvárad kir. ítélőtábla birói kara, melynek kebeléből alig csak most vált ki az elhunyt kiváló jogtudós, külön gyászjelentésben fejezi ki fájdalmát azonkívül koszorút helyezett a ravatalra és a kir. törvényszék, járásbíró, ügyészség tagjaival együtt testületileg vesz részt a temetésen. A kir. tábla biróinak gyászjelentése a következő:

A nagyvárad kir. ítélő tábla birói fájdalommal jelentik Dr. *Gedeon* László a nagyvárad kir. ítélő tábla volt bírójának, kinevezett koronaügyész helyettesnek Nagyváradon, folyó évi február hó 20-án történt gyászos elhunytát. Temetése a Pável-utcai 386. számú háznál folyó évi február hó 22-én d. e. 9 órakor fog megtartatni. Nagyvárad, 1901. évi február hó 21-én.

A nagyvárad jogászegylet, a melynek dr. *Gedeon* László tevékeny tagja volt, szintén testületileg jelenik meg a temetésen s erre vonatkozólag a következő meghívót bocsátotta ki az egylet elnöke:

Meghívás.

A nagyvárad jogászegylet tagjait tisztelettel kérem, hogy az egylet elhunyt nagyérdemű tagjának dr. *Gedeon* László koronaügyész helyettesnek urnak folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor tartandó végtisztességtételén megjelenni méltóztassanak.

Nagyváradon, 1901. évi február hó 21-én.

Ritoók Zsigmond,
egyleti elnök.

A margittai járás népessége.

A margittai járás területén is teljesen összeállították már a népszámlálás eredményét s az igen örvendetes adatokat tüntet fel, amennyiben a szaporodás az 1890. évi népszámlálási adatokhoz képest 6162.

Egész Biharvármegyében aligha van járás, amely ilyen szép eredményt mutatna a népesség tekintetében. Alább közöljük a járáshoz tartozó összes községek népességének számát.

Ezen számokhoz nincsenek beszámítva a vendégek, átutazók, de viszont be vannak számítva azok a házhoz tartozók, akik a népszámlálás idején távol voltak.

Az egyes községek népessége volt 1900. december hó 31-én:

Albis	—	—	—	1144
Almaszeg	—	—	—	682
Almaszeghuta	—	—	—	596
Almás	—	—	—	1379
Aisó-Derna	—	—	—	630
A.-Keresztur	—	—	—	468
Baromlak	—	—	—	651
Bályok	—	—	—	1248
Bárfalva	—	—	—	463
Bisztra-Ujfalva	—	—	—	349
Bodonos	—	—	—	1115
Bogyoszló	—	—	—	973
Bozsaly	—	—	—	408
Cséhtelek	—	—	—	781
Dáda	—	—	—	312
Dizsér	—	—	—	505
Ér-Fancsika	—	—	—	348
Felső-Ábrány	—	—	—	697
Felső-Derna	—	—	—	852
Genyete	—	—	—	544
Hőke	—	—	—	177
Kécz	—	—	—	1070
Királyi	—	—	—	632
Kohány	—	—	—	269
Középes	—	—	—	1416
Lüki	—	—	—	679
Margitta	—	—	—	5161
Micske	—	—	—	1322
Monos-Petri	—	—	—	997
Papfalva	—	—	—	832
Poklostelek	—	—	—	721
Sárszeg	—	—	—	493
Sástelek	—	—	—	342
Szt.-Lázár	—	—	—	516
Széltalló	—	—	—	620
Széplak	—	—	—	1990
Szocset	—	—	—	271
Száldobágy	—	—	—	475
Szunyogd	—	—	—	518
Terebes	—	—	—	422
Terje	—	—	—	706
Tóti	—	—	—	1210
Vámos-Láz	—	—	—	676
Várviz	—	—	—	516
Vedres-Ábrány	—	—	—	547
Verzár	—	—	—	254

Összesen: 36977

A Szigligeti-Társaság vál. ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, febr. 21.

Tegnap délután öt órakor a Szigligeti-Társaság választmányja a »Gazdasági és Iparbank« helyiségében ülést tartott.

Jelen voltak: *Rádl* Ödön, *Sipos* Orbán, dr. *Imrik* Péter, Sas Ede, dr. *Bodor* Károly, *Winkler* Lajos és dr. *Gyémánt* Jenő.

Az ülés első tárgyát az elnöki bejelentések képezték.

Sipos Árpád rendes tag elhunyt felett a választmány mély részvétét fejezte ki s részvétét jegyzőkönyvbe iktatta.

Rádl Ödön bejelenti, hogy *Naményi* Lajos »A váradai nyomdászat története« czimen egy munkát szándékozik kiadni. A szerző hivatkozik műve lokális jelentőségére s a Társaságtól ötven forint segélyt kér. E tárgy felett érdemleges határozatot nem hoztak s azt a jövő havi választmányi ülésre halasztották. *Fapp* János rendes tag bejelentette, hogy a társaságtól megválik, de a választmányi ülésen sikerült öt elhatározása visszavonására birni.

A »Gazdasági és Iparbank« a társaság céljaira negyven koronát adományozott. A közgyűlés köszönettel tudomásul vette.

Cséplő Péter emléke.

Nemrég a Szigligeti-Társaság megkereste dr. *Takács* Menyhért jászóvári prépostot, hogy *Cséplő* Péter vál. tag irodalmi hagyatékát a társaságnak adományozza a célból, hogy azokat összegyűjtve kiadhassák. Felkérték egyidejűleg, hogy a kiadás költségeit viselje.

Dr. *Takács* Menyhért praelátus most értesítette a társaságot, hogy *Cséplő* Péter kiadatlan művei birtokában nincsenek, de a már megjelentek újbóli kiadásainak költségeit fedezi, ha azok az országos kritika bírálatát kiállják.

A társaság ennek folytán elhatározta, hogy e kérdésben az indítványozók, névszerint *Hegyesi* Márton és *Kolozsváry* I. Béla véleményét kéri ki, kik az irodalmi művek összegyűjtését is magukra vállalták.

Szigligeti ünnepély.

Rádl Ödön elnök bejelenti, hogy a múlt hóban felolvasó ülést tartottak s a közreműködőknek köszönetét fejezte ki a társaság.

Szigligeti Ede emlékére a nagy író születésnapját követő vasárnap, vagyis márczius hó 24-én felolvasó ülést tartanak, melynek műsorát a következőképpen állapították meg:

Elnöki megnyitó.

Kovács S. János felolvasása Szigligetiről.

Versek: *Ady* Endrétől.

Novella: *Frölichné* Mórincz Paulától.

Ha esetleg a műsor olyanképpen összeállítható nem volna, felolvasók felkérésével *Rádl* Ödön elnököt bízzák meg.

Este a színházban diszeloadás lesz, melyen egy Szigligeti darabot fognak előadni, mire felkéri *Somogyi* Károly színigazgatót.

A közgyűlés tárgysorozata.

Ezután a közgyűlés határnapja és a tárgysorozat megállapítása került szóba. A közgyűlés határnapjául április hó 14-ikében állapodtak meg. Tárgyai lesznek: évi jelentések, zárszámadások, *Cséplő* Péter elhalálozásával megüresedett választmányi tagsági hely betöltése, esetleges indítványok.

Panasz a szintársulatra.

Sipos Orbán alelnök egy általunk is már régen hangoztatott hiányát említi fel a szintársulat műsorának. Vasárnaponként még délután is népszínművek helyett ledér, erkölcstelen operettek adnak s a népszínmű kultuszt valószággal kizárta a színigazgató abból a színházból, mely a legnagyobb magyar népszínmű-író nevét viseli.

Indítványozta, hogy a társulat fejezze ki efelett rosszaságát és keresse meg a szintügyi bizottságot, hogy segítsen e cseppet sem dicseltre méltó állapoton, mert ellenkezőleg a városi közgyűlésen fog ellene felszólalni.

Az indítványt a társulat nagy lelkesedéssel elfogadta.

Sipos Orbán ezután a társulatnak egy érdekes irodalmi ereklyét ajánlott fel. *Arany* Jánosnak egy kiadatlan kilencz éves korában írt költeménye, melyet mint tanuló tanítója névnapjára írt 1825-ben s melyet neki, az illető tanító hagyatékából ajándékoztak. A Szigligeti-Társaság, a szalontai Arany-emlék bizottságának fogja adományozni.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezártá.

TAJÉKOZTATO.

Febr. 23. Sebes-Körözs-társulat közgyűlése.

Február 24. A nagyvárad takarékpénztár közgyűlése.

Márczius 8. A v. velencei Népkör közgyűlése d. u. 8 órakor.

Márcz. 10. Bőjtű felolvasás a kath. körben d. e. 11 órakor.

> 17. > > > > > > > > > 11 >

> 24. > > > > > > > > > 11 >

Márcz. 22., 23., 26. és 27. Fősorozás a tűzoltó őrtanyán.

UJDONSAGOK.

Pápai kitüntetések a várad egyházmegyében.

Dr. Schlauch Lőrincz Ö Eminentiajának felterjesztésére XIII. Leo pápa Ö Szentsége magas kitüntetésben részesítette a várad káptalanának három érdemes tagját és a bibornoknak két fiatal udvari papját, kik évek hosszú sora óta hűséges odaadással szolgálják a bibornok oldala mellett az egyházmegyét.

Káptalanunknak három, kiváló tevékenységű, az egyházmegye, a tanügyi és a jótékonyosság terén nagy érdemeket szerzett tagját: Radnai Farkas, Andrássy János és Palotay László kanonokokat Ö Szentsége házi főpapjaivá, pápai praelátusokká, — továbbá Dr. Szemethy Géza titkárt pápai tb. kamarássá, Mayer Antal cerimoniarist pedig pápai tb. káplánná nevezte ki.

Az egyházmegye papsága és városunk társadalma örömmel fog értesülni a magas kitüntetésről, melyben egyházunk feje egyházmegyénknek e kiválasztottjait részesítette, mert ismeri az érdemeket, melyeknek e diszes méltóság (a praelatusi címmel méltóságos titulus jár), illetve kitüntetés méltó jutalmát képezi s őszintén kívánja valamennyiüknek, hogy a Szentatya jóindulatának ez illusztris jelét sokáig élvezzék örömben és megelégedésben, hogy sokáig szerezhessenek igaz és sok érdemet az egyház és haza szolgálatában!

* A kamarai kültagok megerősítése. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamarai kültagok választása egész csendben ment végbe, ellenkezőleg a beltagok választásával. De a kültagok között is sok az új, akik eddig nem voltak tagjai a kereskedelmi és iparkamarának. Kültagokul megválasztottak: Schwarcz Jakab, Jakabfy Lipót, Weiszberger Ignác, Habodai József, Kugler Antal, Zádor Márton, Lévi József, Czinczár József, Tóth András, Miklósi József, Grósz Benő, Weinberger Salamon, Rosenfeld Géza, Berger David, Goldberger Kálmán, Ritter Jónás kereskedők, továbbá Szilágyi Mihály, Brezovszky Lajos, Fazekas László, Tóth Sándor, Pataky József, Veress András, Kiss Imre, Pataky Sándor, Krizsán Ilarie, Timarovszky Gyula, Berger Benő, Nuszbaum József, Sz. Szabó József, Lipeckzy Gyula, Magyar Bálint iparosok. — A kereskedelemügyi miniszter értesítette Biharvármegye alispánját, hogy ezen kültagok választását jóváhagyta. — A nagyvárad beltagok választása ellen beadott felebbeségeket még nem intézte el a miniszter.

* Robbanás egy malomban. Megrendítő szerencsétlenség történt e hó 18-án Basahidján, a hol Krausz Vilmos gézmalom-tulajdonos malmában halálos szerencsétlenség történt. Krausz Vilmos basahidjai lakos malmában ugyanis benzines motorgépet alkalmazott. A gép kifogástalanul működött s mindeddig nem volt semmi baj vele, csak e napokban vette észre, hogy a tartálycsap nem zár teljesen légmentesen. E hó 18-án estefelé valami baja akadt a gépnek s megállott. A gépész, Simon György a megállás okát kutatva, a szelelő tartálycsapnál igazgatot valamit, miközben az egész ben-

zines tartály iszonyu erővel fölrobbant. A robbanás kitépte a gépház falát, valamint leszakította a padozatot is. Simon György gépészt, valamint Furos András kenő fiut darabokra szakgatták a fölrobbant tartály- és géprészek. A két szerencsétlen áldozaton kívül még több súlyos sérülés is történt: Szabó Imre, Monus András és Monus Péter malommunkások a leszakadt mennyezeten lezuhantak a gépházba, miközben a széttört gerendák között súlyosan megsérültek. A vizsgálat a szerencsétlenség okának kiderítése végett már megindult s eddigiek szerint a szerencsétlen véget ért Simon György gépész okozható.

* Nem akar magyar maradni. A bécsiek dühe már sokféleképen megvilágított Magyarországot és a magyarok ellen. Ugy látszik ez a fékezhetetlen düh ragadós s még a magyar születéseket is hatalmába keríti. Egy Pastorelli Guidó nevű nagyváradai születésű ember, aki jelenleg a bécsi fogaskerekű vasut mérnöke, az iránt folyamodott, hogy bocsássák el a magyar állam kötelékéből, mert osztrák állampolgár akar lenni. Hát az bizonyos, hogy nem fogja senki erőszakkal tartóztatni az ilyen hazafiakat s csak örülünk rajta, ha mielőbb távoznak odahova a szívük vonzza őket.

* Névváltoztatások. Prichistál Béla szentandrási lakos vezeték nevének »Óvári«-ra továbbá kiskoru Weisz Odón és Arthur tulkai lakosok vezetéknevének »Fejér«-re változtatását a belügyminiszterium megengedte.

* A Kath. Legényegylet köszönete. Mídon a f. hó 16-án megtartott bál számadásait az egylet összeállította, köszönetét kívánta kifejezni ama jóakaróinak, kik a fényes erkölcsi sikerhez felülfizetéseikkel fényes anyagi sikert is biztosítottak. A felülfizetők neveit itt közöljük, kéri az egylet, hogy e közlést nyugtatványozásnak tekintsék a t. felülfizetők:

Schlauch Jozefia 10 kor. Pap Anna 10 kor. Kernáts János 60 kor. Grócz Béla 10 kor. Nogely István 10 kor. Dr. Vucskics Gyula 8 kor. Bereczky Géza 5 kor. Dr. Némethy Gyula 4 kor. Csicsay Alajos 3 kor. Szabó Ferencz 2 kor. Lindenberger János 3 kor. Peszeky Ferencz 2 kor. N. N. 4 kor. Szántai István 2 korona. Fröhlich György 2 kor. Boross Gyula 2 kor. Rácz Lajos, Rácz János, Jó Ferencz, Krisztur János, Tomózer Mihály, Kocsis Elek 1—1 kor. Összesen 143 korona.

* Ujabb botrány Marosvásárhelyen. A kolozsvári »Ellenzék« ezen cím alatt épületes dolgokat közölt. Eszerint még véget sem ért a vizsgálat a február 6-iki vérengzés ügyében, a főispán és emberei nem akarnak nyugodni, hanem titkos helyeken összejöveteleket rendeznek, amelyen arról tanácskoznak, hogy az ottani függetlenségi párt összes vezérférfiai ellen izgatásért büntügyi feljelentést tegyenek. A fentebb nevezett lap szerint ennek az lenne a célja, hogy a hatalomhoz ragaszkodó klikk meghurcolja a függetlenségi párti elvű vezetőit. Ajánlja ezt a körülményt a még mindig Marosvásárhelyen időző Sélley Sándor kormánybiztos figyelmebe, azzal, hogy most könnyen megállapíthatja, mennyiben van részük a vérengzés előidézésében az ellenzéki és mennyiben a kormánypárti vezérférfiaknak.

* Holttestek az árokban. Rejtélyes gyilkosság történt e hó 17-én éjjel Farkasd község határában. Az áldozatok Bronecz András jómódú gazdaember és ennek Ferencz nevű 23 éves legényfia. Bronecz András és fia vasárnap délután átrándultak Jarkovácra leányúzóba, hol Szankovics Péter házhoz szálltak, kinek leányát akarták megkérni. Szankovicséknál szívesen látták a vendégeket s az öreg Bronecz meg is kérte a leányt fia számára, a mibe Szankovicsék is beleegyeztek. A kérést ott tartották vacsorára is és e miatt csak este 10 óra után indultak hazafelé. A lovak az üres kocsi-
val hajnal felé érkeztek Farkasra és megáll-

tak Broneczék kapuja előtt. Ott találta meg a lovakat egyik odaváló lakos, a ki aztán bezörgött Broneczékhez. Rémülve vették észre, hogy a gazda és fia hiányzik a kocsiból. Broneczné és a fiatalabb legényfia, ki otthon volt, rögtön kocsira ült és visszahajtott Jarkovácra, alig hogy elhagyták Farkasdot, az ut mellett egy árokban két férfit találtak, kikben az öreg Broneczre és fiára ismertek, mind a kettőnek fején nagy lösebb volt. Az öreg Bronecz már meg volt halva, a fiatal még élt, de már eszméletlenül volt és nem tért többé magához. A csendőrség megállapította, hogy a gyilkosság bosszu műve volt, de a tetteseket eddig nem sikerült kideríteni. Súlyos gyanu merült föl Drágics József jarkováci legény és ennek testvére ellen, a ki állítólag szerelmes volt a Szankovics-leányba, de a leány szülei nem akarták hozzáadni. A két legényt őrizet alá vette a csendőrség, de a nyomozást tovább folytatják.

* Megmarta a veszett eb. Hartmann József pecze-utcai piparezelt a saját kutyája, mely megveszett, megmarta. Csak nemrég rendelt el a rendőrség 40 napi ebzárlatot. Most pedig ez eset után Gerő tb. főkapitány ezt újabb 40 nappal toldotta meg. Egyébiránt az ebtulajdonosokat felhívja a rendőrség, hogy saját érdekükben vigyázzanak a kutyáikra.

* Ellopott zsebóra. Medvigy István ügyvédjelölt panaszt tett a rendőrségen, hogy zseboráját lakásáról ellopták. A rendőrség nyomozza a tettest.

* A községi iskolák államosítása Biharvármegyében. A községi iskolák államosítása, illetve az államsegély adományozása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki Biharvármegye tanfelügyelőjének, — melyben elrendelte, hogy rövid időn belül gyűjtse össze és terjessze be az erre vonatkozó adatokat, hogy hol van szükség állami iskolákra, esetleg állami segélyezésre. Sipos Orbán tanfelügyelő már sürgősen intézkedett is, hogy választást mielőbb felterjesztesse.

* Művészbíróság a művészháboruban. A magyar festőművészek tudvalevőleg néhány hét óta szenvedélyes harcban állanak egymással. A Képzőművészeti Társulat, élén Zala Györggyel, támadja Hock Jánost, a Nemzeti Szalon alelnökét. Ma Hock János egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy a pörben, melyet a Műcsarnok emberei folytatnak ellene, szívesen aláveti magát egy választott bíróság ítéletének. »Üljön össze — mondta Hock — tíz pártatlan művész, válasszanak elölköt s ítéljenek a fölött: helytelenül jártam-e el. Megengedem, hogy bizonyítsanak ellennem s én is bizonyítani fogok. Minden kérdésben alávetem magamat ítéletüknek és annak következményeit az én személyemet illetőleg le fogom vonni.«

* Felülfizetések nyugtázása. A postais távirda altisztek és szolgáknak f. hó 9-én tartott bálján következők járultak hozzá felülfizetésekkel betegsegélyző és temetkezési egyletünk alapjának gyarapítására: 10 koronával: Des Echerolles Kruspér Sándorné, Schlauch Josefina, Schöpflin Ágost, Földessy Károly (Budapest), Nogely István, Krammer Károly, Krammer Károlyné, Kereskedelmi ipar terményhitelbank. Légszeszgyár, László-malom, 6 kor.: Demény Károly (Budapest), Berger Dániel, 5 kor.: Rutter Emil, Bognár és Szántó, g. kath. püspöki iroda, dr. Comsia Jánosné (Szombatság), Léderecs és Kálmán gyár. Pacala Tamás, 4 kor.: Bihoreana, Biharvármegyei nemzeti kaszinó, Schwartz Ferenczné, Diósi Lajos, Heller Ede, Moskovits Mór és fiai, Wald Gyula, 3 kor.: Debreczy Imre, Gólya Béla, Huzella M., Wertheimstein Alfréd, Gátsy György, Steiner M. Albert, Glodeák Ágost, Láng József, Neumann M., Sonnenfeld Adolf, Hausmann J., Moskovits Adolf és fiai, 2 kor.: báró Gerliczy Félixné, Sarkadi Tihamér, Emilia malom, dr. Kecskeméthy, Kiss István, Strobl Antal, Kun Ferencz, Csath Béla, Löbl Márton, Feldmann Izidor, Wagner József, Markeli János, dr. Döry, Bodánszky Lipót,

Wechsler A., Andrányi Károly és fia, Frank Lázár, Leonardí Sangiorgio, Schmarda M., Lugosi Sándor, Glück Mór, Reismann Jakab, Szilágyi Tivadar, Wechsberg Lajos, Balázs Gyuláné, Plander Sámuel, Papp György, Kolozsvári Sándorné, Weiszlovits A és fia, Wurst József, Irgalmasrend, Gyurkovitsné, Neuländer és Weisz, Heiman L. és társa, Helfy József, Traversz István főfelügyelő (Budapest), Silbermann Ignác, Erber Imre, Berkes Bertalan, Zsoldos Alajos (B.-Diószeg), N. N., dr. Gyémánt Jenő, Reichard L. D., Erődi H., özv. Nagy Lajosné, Dénes János, Schmutzler M., dr. Papp Oszkárné, Márkutz Sándor.

(Vége köv.)

* Az **expresz-vonat halottja**. Szokásos sebességével száguldott keresztül a rákosi pályaudvaron a tegnapi éjjeli expressz-vonat. Az utasok, egy-két ember kivételével, már nyugalmra tértek, a mikor a vonat mozdonya éles füttyszó után félelmetes hirtelenséggel megállt. A kocsi egymásba ütöttek, az utasok lebecsátották az ablakokat és ijedten kiabálva, kérdezték a váratlan megállás okát. A vonat személyzete csakhamar megadta a választ: A vonat elütött egy embert, Racskovics Géza fékezőt. A szegény embert 60—70 lépés távolságra hajított el az ütés és mikor rátaláltak, összezuzott koponyája mutatta, hogy az ütés a fején érte. Tetemét beszállították az állóuti morgueba.

Hirek a megyéből.

— Telefon tudósítás. —

— február 21.

Vidéki tudósítónk, a megye különböző vidékeiről, a következő híreket telefonozták szerkesztőségünkbe.

A suba.

Egy nyalka paraszt legény állított be tegnap a csendőrséghez.

— Panaszom van kérem!

— Es mi az!

Utazni akartam. A b.-püspöki vasuti állomás termében felakasztottam a subámat. Szép apró szőrű suba volt s valami istentelen ember rávetette a szemét és megrabolt tőle. Benne volt a pénzem is, az óram is. Már most nem tudok utazni, — kérem, segítsenek ki.

A csendőrség nyomozza a tettest s valószínűleg mielőbb kézre is kerül.

A ferbli kompánia.

Telkesden roppantul civilizáltak az emberek, ott a legény nem megy kukorica morzsolásra, fosztókára, meg több efféle szolid időtöltés végett sehova. Ott összeülnek Bács Lázár vendégszerető házában, előveszik az ördög-bihát és ferbliznek amugy magyar Miskán.

Paraszt Don Juan.

Hívják pedig az illetőt Voszilka Petrunak s Hagymadfalván lakik. Szemet vetett a község legszebb menyecskéjére, Fánya Likánéra s a múlt napokban, mikor neszét vette, hogy férje elutazott, erővel akart menni a menyecske lakásába.

Az ajtó azonban zárva volt. Kapta tehát magát és betörte az ablakot, hogy azon bemásszon. A zajra azonban előfuttak a szomszédok s Don Juan ur megakrott.

A csendőrség előtt beismerte tettét.

Lopás.

Kővágón nagy takarítás volt Grünfeld Sámuelnél. Ajtó, ablak nyitva volt, mit Gábris Amicza f. l. is használt, beosont, összeszedett minden ruhaneműt és elosont vele.

Mielőtt azonban értékesíthette volna, a csendőrség elfogta.

EGYESÜLETEK

Uj gyorsíró kör. A magyar »Gabelsberg-Markovics« gyorsírókör tegnap délután fél 6 órakor tartotta megalakuló diszgyűlését. A gyűlésen szép számban jelentek meg a tagok, tekintve a tagok komoly elhatározását az egybegyűltek egy Váradon még hiányzó gyorsírói kört létesítenek, mely a modern haladás és gyorsaság eszméjét az írásban akarja széles körűvé terjeszteni. A gyűlést a korelnök dr. Szombathy István nyitotta meg, üdvözlöi a tagokat, hangsúlyozza a kör célját és feladatát. Azután a már előre megtervezett alapszabályokat vitatták meg. A kör tagja lehet mindenki akit a választmányi gyűlés befogadhatónak ítél. Vannak rendes, azaz működő, pártoló és alapító tagok, kik 50 koronát fizetnek a kör pénztárába. A kör tart tanfolyamot, gyakorlatokat és lapot is fog indítani. Azután megválasztották a tisztkart és a választmányi tagokat. Elnök és tanfolyam vezető lett: dr. Szombathy István főreáliskolai tanár, alelnök: dr. Kripka György ki egyuttal ellenőrzi a kör összes ügyeit, pénztárnok: Löwenstein Zsigmond, jegyző: Áron Géza, könyvtáros: Rotter Salamon, választmányi tagok: dr. Várady Ödön, Krüger Aladár, Biró Lajos, Papp János, Kránczly Kálmán, Mayer Emil, Löbl László, Vadnay Károly.

A vár-vel. Népkör közgyűlése. A nagyvár d-velencei és váraljai Népkör f. évi márczius hó 3 án délután 3 órakor tartja meg idei rendes közgyűlését Kolozsvári-utcán levő saját helyiségében, melyre az egylet összes tagjai tisztelettel meghívotnak. **Tárgy:** A választmány jelentése az egylet állapotáról. A tiszti karban megüresedett állások betöltése. Intézkedések az egylet érdekében. Nagyvárad, 1901. febr. hó 21-én. **Elnökség.**

A Biharmegyei Kör, mely a szegény biharmegyei egyetemi hallgatók segélyezésére alakult, a napokban tartotta ez évi IV. közgyűlését Budapesten. **Berkovits** René elnök hatásos megnyitójában kiemelte azt az áldozatkészséget, melyet a kör tagjai mindig, de különösen az ő elnöksége alatt tanúsítottak a szegény collegák érdekeivel szemben. S midőn ezért jóleső önérték töltheti el lelküket, viszont nem titkolhatja el azon körülményt, hogy a kör pénztára a tömeges segélyezések folytán kimerült. Ez előre látható lévén, már folyamodott a kör Biharmegye törvényhatósági bizottságához, hogy a nemes cél: a szűkölködő collegák segélyezése érdekében nyújtson anyagi támogatást, azonban mindezeidig válasz nem érkezett. Hiszi és reméli azonban, hogy édes szülőföldük jóindulata habár késik, el nem marad, mint nem maradt el a múltban sem.

Addig is, míg a kör több módot állapít meg az anyagi fellendülés s ezzel a segélyezés érdekében, indítványozza, hogy a kör rendezzen hangversenyt. A jótékony célra való hivatkozással már is érintkezésbe lépett a fővárosi színházak és művészek legkiválóbbjai közül néhányval, kik készséggel helyezték kilátásba közreműködésüket.

A kör egyhangú lelkesedéssel és éljenzéssel magáévá tette az elnök indítványát és bizottságot alakított az előkészítés végett, melynek tagjaivá az elnökön kívül megválasztották: **Osváth** Ernő, **Osváth** Kálmán, **Sarkadi** Béla, **Doctor** János Károly, **Helyy** Béla, **Szánthó** Sándor dr., **Stern** Karoly, **Papp** Illés, **Mann** A. és **Löbl** Ferencz.

Ezek után kezdetét vette a szokásos estély. **Ráskay** Ferencz, a fiatal poétanemzedék egyik talentumos tagja sajtó alatt levő kötetéből ol-

vasott fel néhány hangulatos költeményt. **Bück** Károly zongoraművész, a felejthetetlen emléktű komikus fia **Gál:** »Magyar ábránd«-jával és saját szerzeményével mély hatást tett a hallgatóságra. Utána **Doctor** János Károly »Kovácsok sztrájkja«-t szavalta művészi tökéletességgel. Végül **Remner** Árpád hegedűművész játszotta el Simon »Bercense«-jét és Winiawszky »Le Metriert«-jét viharos tetszés közepette.

Igazságszolgáltatás.

Revolveres szerelmes.

— február 21.

Pokol Sándor bűnügyében ma délelőtt befejezte az esküdtszéki bíróság a tárgyalást, s meghozták a verdiktet. Az esküdteknek két kérdést adtak fel, egy fő- és egy mellékkérdést.

A **főkérdés** volt: Bűnös-e **Pokol** Sándor abban, hogy 1900. nov. 12-én d. e. 11 órakor **Gál** Julcsát nem előre megfontolt szándékkal, de szándékosan revolverből megöltte, s a lövés által az ölést meg is kezdte, s hogy be nem fejezte az a helyzet következménye volt? Igen-e vagy nem?

A **mellék kérdés:** Ha nem — Bűnös-e **Pokol** Sándor abban, hogy **Gál** Julcsát erős felindulásban s rögtön végre is hajított szándékkal revolverrel megöltte s így az ölést megkezdte?

Az esküdtek az első kérdésre 8-nál több nem-mel, a mellékkérdésre 8-nál több igen-nel feleltek, s ezen verdikt alapján a kir. törvényszék **Pokol** Sándor két évi börtönre ítélte.

IRODALOM.

Jubileumi ájtatossági könyvek és egyéb kiadványok. Az elmúlt jubileumi évben csak azok a hívek részesülhettek az apostoli szentszék által engedélyezett jubileumi búcsuban, akik az örökvárosba, az apostolok sírjához zárandokoltak ez alkalomból Rómába, hogy az engedélyezett búcsuban részesülhessenek, XIII. Leó pápa 6 Szentsége mégis figyelemmel volt arra, hogy a hívek legnagyobb része nem zárandokolhat az örökvárosba s ezért most egy félévvel meghosszabbította a kegyelmi időt s az egész világra kiterjeszti a jubileumi búcsu kedvezményeit. A búcsu nyérése a — rendes föltételeken kívül — a püspök által kijelölt templomok látogatásához van kötve. A megyés püspök urak körleveleiben már kihirdették a jubileumi búcsut. Ajánljuk ez alkalomból a főtisztelendő papnag és a hívek figyelmébe a Szent István-Társulat következő újabb kiadványait:

Jubileumi Kalauz, vagyis útmutatás az ezerkilencszázadik évi jubileumi búcsu elnyerésére. Szerkesztette **Hahnkamp** György. Ára 16 fillér.

Örömesztendő, azaz nagy jubileumi búcsu a szentévben. Alkalmoszerű tanítások és áhitatos könyörgések gyűjteménye. Ára 40 fillér.

Missió-könyv. Oktatások és imádságok missió-ájtatosságok alkalmára. Szerkesztette **Kisfaludy** Z. Lajos. Ára szép vászonkötésben. szines szentképpel 40 fillér.

Jubileumi szent énekek. A római katolikus hívek számára írta **Lévay** Mihály. Ára 8 fillér.

Nagyasszonyunk szűz Mária. Áhitatos könyörgések gyűjteménye. Ára 8 fillér.

A legméltóságosabb Oltárszentség előtt egy imádságban eltöltött óra ötperczekre beosztva. Ára 8 fillér.

Gondolatok a századévi hódolatnak és a magyar katolicizmus 900. jubileumának tünnepe. Írta **Prohászka** Ottokár. Ára 1 kor. 20 fillér.

Mindeme nyomatványok az esztergomi egyházi főhatóság engedelmével láttak napvilágot. Megrendelhetők a Szent István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi utca 28. szám.

REGÉNY-CSARNOK.

Sibilla.

Irtá: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

Hétköznap Sibilla annyira igénybe volt véve még egy szabad pillanata sem volt. Mára vasárnap Joachimot visszavárták és kipihenték a munka fáradságait.

Sibilla a szabadba ment, anyja azt hitte vőlegénye elé.

De nem úgy volt. Inkább kerülte az ország utat, honnan jönni fog s a part felé vette útját. Egyedül akart lenni.

Ott hol az erdő széle a tengerig húzódott, egy elrejtett helyre talált. Fény, meleg nélküli, borús nap volt. Egy sugár sem villogott a tenger színén. A fák levelei nem susogtak. Csendes nyugalommal haladt a kis patak a tenger felé. Sibilla is mozdulatlanul telt. Kezeit ölébe téve, tekintete czéltalanul a távolságba kereste. Lassan megtelnek szeméi könnyekkel, nagy cseppekben hullnak hosszú fekete piliáiról.

Önmaga is csodálkozott ezen.

— Miért sírok, kérdé. Én, Joachim menyasszonya, kinek tud bolyognak kellene lenni? Kezét keblére szorítá, könyei gyorsabban folytak.

Oh! Joachim bár jöttél volna most hűség, igazság, álm, lidércfény helyett. De ime ellenséged közelgett, Juel-Winding Uniea grófné. Messziről megismerte a leányt s felé sietett.

Sibilla csak akkor vette észre midőn előtte állt. Ijedve ugrott fel.

— Megfogtalak végre te csunya hűtlen gyermek!

Sibilla nagy zavarában pár szóval mentette magát, hogy otthon kellett maradnia, akadályozva volt.

— Szép gyermekem, de ha elutaztam volna búcsu, köszönet nélkül az élvezetes zeneórákért? Csak véletlen, hogy pár héttel tovább időzöm itt, mint szándékom volt. Igen ez a világ folyása! — Mit csináltál a hosszú napok alatt?

Sibilla lesüté szeméit. A grófné előtt állt, annélkül, hogy egyetlen szót is talált volna feleletül.

Uniea meglepetve nézett reá.

— Mit jelentsen ez Sibilla? Talán szerelmes vagy? Szeretót találtál?

— Ah — már rég menyasszony vagyok.

— Menyasszony! Sohasem mondtad nekem. Hamis. Ki ő? Csinos legény? Jó parthie?

— Falk Joachim. Legközelebb meg lesz az esküvő!

E szavakat nem mint boldog menyasszony mondá, inkább mintha halálos ítéletét jelentené.

A fiatal grófné szóltan volt. Legkevésbé szánta ennek a leányt. Lelkében még élt a harag. Uniea sohasem bocsátott meg. Sibilla iránt kezdettől fogva nagy előszeretettel viseltett, mely most oly mértékben megújult, hogy a leánynyal különös terve volt. Most útjába állt e paraszt.

Mint egy áldozati bárány vigasz nélkül, tőle várva védelmet, segítséget, állt előtte a szegény gyermek.

Mit gondoljon a dolgról?

— Nyujtsd karod illa; a parton föl s alá sétálunk és mesélsz eljegyzésedről, vőlegényedről.

— Ne ott, mondá félénken Sibilla. Valaki találkozhatnék velünk.

— Menjünk az erdőbe. Ott biztonságban vagyunk.

Egy ideig szóltanul haladtak e sötét erdei uton. Nem tudták az első szót megtalálni.

— Szereted Joachimot? kérdé végre a grófné.

— Igen szeretem. — Hogy is lehetne másképp?

— Miért vagy ilyen kétségbeesett?

Nem tudok — nem akarok még hozzá-menni. Nem megyek vele Tibenseeba. Gyűlö-löm nagybátyját. Oh! grófné, oly szerencsétlen vagyok!

— Térj eszedre gyermek! Mily zavart

vagy. Részletezd a dolgot. Légy egész őszinte; barátuőd vagyok. Bizhatsz bennem!

Ezen hízog szavak utat találtak Sibilla szívéhez. Az kinyit. Mit rég belsejébe zárt, kitört.

— Senki sem kérdezi, senki sem törődik azzal, mi okoz nekem örömet vagy fájdalmat. Mindent tetszésök és a bácsi parancsa szerint intéznek, ki engem gyűlöl, kit ki nem állhatok. — Most pedig néhány nap múlva menyeg-zőt akarok tartani — nap-nap után mulik — nem tudok: — nem akarok! — inkább soha, mint most!

— De édes gyermekem, ez nem lehet másképpen, ki A-t mondott mondjon B-t is — ki eljegyezte magát — menjen férjhez is!

— Tudom! Hiszen akarok!

(Folyt. köv.)

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Péntek: A Gésák.

Szombat: A Gésák.

Vasárnap:) d. u. Orfeusz a pokolban.
) este: A csárda virága (elősz.)

Trilby.

Egy szomorú történetet, a Trilby történetét elevenítették ma fel a színházban; — gőrdülékeny jó előadásban, — üres ház előtt. A közönség régi kedvencze P. Szép Olga kreálta a főalakot, ki ebben a szerepében nőtt előtünk naggyá és feledhetlenné. Ma, mintha sokkal megrázóbban, sokkal mélyebb hűvel játszott volna, mint valaha s az a közönség, mely már számtalanszor gyönyörködött művészi Trilbyjében, ma vagy kilencszer tapsolta lámpák elé. Azt hiszik, vidéki színpadon ennél nagyobb sikert vidéki színész — aligha érhet el. Balla Kálmán (Svengáli) kissé mögötte maradt. Különösen az első felvonásban nagyon is színtelen volt. A harmadik felvonásban azonban már ő is művészi tökélyre emelkedett s nagy hatással játszotta meg a nehéz és fárasztó meghalási jelenetet.

A többi szereplők igyekezettel játszottak s közülök legtöbbet Pintér Imre (Taffi), Erdélyi Miklós (Billie) és Gáthy Kálmán (Geckó) produkált. Kisebb szerepeikben Bognár János, Deésy Alfréd, Erdey Berta és Benkő Jolán érdemelnek említést.

Ki kell még emelnünk a rendezést, mely semmi kívánni valót nem hagyott maga után, ami szintén Balla Kálmán az érdeme.

Egyet még nem hagyhatunk említés nélkül, — a Geckó öltözetét. Hogyan került reá a Mátyás korabeli apród öltözet? Ezt már mi is szeretnénk tudni.

(m. j.)

A Gésák. Ma, pénteken este teljesen új, ragyogó diszletekkel újítják föl Sidney Johnes híres operettjét a *Gésák*. A nagy sikereket aratott, gyönyörű operett főszerepei következőképp oszlának meg: Mimóza — Balláné Csik Irén, Rolly-Polly — Örley Flóra, Juliette — Lányi Edit, Vun-chi — Nyáray, Fairfax — Pintér, Katana — Perényi, Imári márké — Bérczi. Érdekessége lesz az előadásnak, hogy Balláné Csik Irén néhány bájos, nálunk még ismeretlen dalt énekel betét gyanánt. Holnap, szombaton ismétlik a *Gésák*at Rolly-Polly szerepében ezuttal Forrai Ferikével.

A vasárnapi bemutató. Lukácsy György jeles népszínművét a *»Csárda virágát«* vasárnap este mutatják be a Szigligeti-Színház színpadán. A bemutató szerepei elsőrendű kezekben vannak.

Ocskay brigadéros. Herczegh Ferencz darabja, az oly tüneményes sikereket ért Ocskay brigadéros előadási jogát, mint említettük Somogyi igazgató megszerezte. A darab szerepeit e napokban osztják ki, a diszletek festését is megkezdették, s így az *Ocskay brigadéros* minden valószínűség szerint márczius első felében kerül bemutatásra színházunkba.

A botrányok ismétlődnek.

— Telefon tudósítás. —

Bécs, febr. 21.

A Reichsrathban ma megismétlődött a tegnapi botrány.

Elnök az ülés megnyitásakor bejelentette, hogy Ö Felségénél járt s átnyújtotta neki a február 14-iki határozatot.

Számos szónok volt feliratkozva, hogy kritizálják az elnök tegnap tett nyilatkozatát.

Legelőször *Dezsvák* foglalkozott a kérdéssel. A csehek folytonos zajjal kísérték, később plakátokat kezdtek bontogatni, melyen az alaptörvények 19. szakasza volt olvasható a nyelvek egyenjoguságáról.

Az óriási zajban a képviselők előre mentek és a plakátokat a miniszterek padjaira terítették.

A német képviselők a nevezetesen *Sulk*, Stein és Klotner a miniszterek elé mentek és darabokra tépték a plakátokat.

Nagy derűtséget keltő jelenet volt, midőn Brechl cseh agrárius az elnöki emelvényre felkapaszkodott és az elnök feje fölé egy plakátot akart kitűzni.

Klomez dühösen utánna rohant és a plakátot darabokra tépte, felragasztóját pedig elkezdte pofozni.

Erre aztán megismétlődött a tegnapi jelenet. Disznó! Csöcselék! Gazember! stb., kifejezések röpködtek a levegőben.

A pártok egymásnak mentek, rugdostak, haraptak s a végén az egész ház a terem közepén verekedett.

A csehek összegomolyodtak a németekkel s az osztrák parlamentben bár sok verekedést láttak már, de ilyen még nem fordult elő.

A dulakodás és az általános pofozkodás tovább tartott egy negyed óránál. *Schönerer* ezalatt folyton kiabált: Rendőr! Rendőr!

Brechl nagynehezen kiszabadította magát támadója karjai közül s véresen távozott.

Nagynehezen szétoszlott aztán a parlament.

Az elnök, a verekedés kezdetén megugrott.

TAVIRATOK.

A pápa üdvözlése.

Róma, február 21. A pápa ma fogadta Rampolla bibornokot és a pápai udvar több előkelőségét, akit a szent atyának pápává történt megválasztásának évfordulója alkalmából szerencsekívánataikat fejezték ki.

A spanyol királyi trón inog.

Madrid, febr. 21. A viszonyok itt igen szomorúan alakultak. A néphangulat, a zavargás, a politikai konstellációk valószínűvé teszik, hogy a spanyol régens-királynő kénytelen lesz lemondani. Mindennap minisztertanácsot tartanak, a melyen már ez a kérdés is szónyegen van.

Az angol király látogatása.

Cronberg, febr. 21. Az angol király jövő szombaton ideérkezik és a friedrichshofi astélyban fog lakni.

London, febr. 21. A »Truth« szerint a király és a királyné márczius végén Koppenhágába látogatnak és valószínűleg a »Victoria and Albert« yachton a Vilmos császár csatornán át fognak odautazni. A király Koppenhágában tett látogatása alatt magánlátogatást fog tenni Henrik hercegnél és nejénél Kielben. A királyi pár valószínűleg Németországon keresztül fog hazatérni.

Kinai ügyek.

London, febr. 21. A reggeli lapok reprodukálják a New-York Commercial Advertiser jelentését, mely azt mondja, hogy a kínai kormány new-yorki bankoknál kérdést intéztetett, vajjon lehetővé tudná-e tenni a hadikárpótlások törlesztésére szolgáló kölcsön kibocsátását, mert ily kölcsön Európában való kérésének politikai következményeitől fél a kormány. Hír szerint a Standard Oil Company képviselője is, mely társaságnak nagy érdekei vannak Kelet-Ázsiában, tárgyalásokat folytatott a kínai konzulátussal arról a kérdésről, hogy a kölcsönügyletet szindikátussá való egyesülés útján tegyék lehetővé. (M. T. I.)

Lefejezés helyett — megfojtás.

London, február 21. A Times jelenti Pekingből, hogy a kínai udvar immár belenyugodott és beleegyezését adta a követek által kívánt büntetésekhez; kéri azonban, hogy Csaucsucsiau és Jingnien megbüntetésénél a lefejezés helyébe a megfojtás léphessen. A követek ehhez hozzájárultak. A kérdés tehát tényleg rendezve van és nincs többé ok a tajen-fuji expedícióra. (M. T. I.)

Megcáfolt lemondás.

Madrid, febr. 21. Egy itteni karlista lap megcáfolja, hogy Don Carlos fia, Jaime javára lemondani szándékoznék. (M. T. I.)

Pestis a Fokvárosban.

Fokváros, febr. 21. Az alsó városrészben egy benszültöt holtan találtak. Azt hiszik, hogy a benszültök titkolják a pestis-eseteket. (M. T. I.)

Nagy szerencsétlenség.

Gibraltár, febr. 21. Egy boltozat beomlása következtében, melyen a déli üteg volt felállítva, négy katona életét vesztette és hét ember megsebesült, közülük a munkálatokat vezető angol mérnök. (M. T. I.)

A búr háború.

Pretória, február 21. Lydenburgi jelentések szerint Schalk-Burger helyettes elnök a minap egy búr gyűléshez beszédet intézett, melyben kijelentette, hogy most már látja, hogy a búrok helyzete egészen reménytelen és a harc további elhuzása czéltalan. Ő maga nem akarja magára venni azt, hogy a búroknak a meghódolást tanácsolja, de ha a meghódolás egy-

szer elkerülhetetlen, balgaság volna, ha két-három emberből álló csoportokban történnék meg. A helyes ut ellenkezőleg az volna, hogy általános meggyezésre jussanak arra nézve, hogy mint egész nemzet adják meg magukat.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 130.

Idénybérl. 128 sz.

Nagyváradon, pénteken, 1901. febr. 22-én

A Gésák,

vagy

egy japán teaház története.

Operette.

S Z E M É L Y E K :

Reginald Fairfax	— — —	Pintér Imre
Bronville	— — —	Rákossy Gáspár
Cunningham	— — —	Kalmár József
Grimston	— — —	Gáthy Kálmán
Stanley	— — —	Deésy Alfréd
Vun-Chi, kínai	— — —	Nyáray Antal
Imári Marqis, kormáuyzó	— — —	Béreczi Gyula
Mimóza, teaházi énekesnő	— — —	B. Csik Irén
Rolly Polly	— — —	Örlei Flóra
Juliette, francia leány	— — —	Lányi Edith
Lady Constan Winne	— — —	Benkő Jolán
Mari Worthington	— — —	Balázs Olga
Edit Grant	— — —	Batizfalvi

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 fr. Földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Támlaszék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap szombaton, február 23-án

U G Y A N E Z.

KOZGAZDASAG.

Ellopott főnyeremény. A minap állítottak bíróság elé egy Fischer nevű egyént, a ki furfangos módon elakarta lopni jogos tulajdonosa elől a Józsv-sorsjegyeket egy 10000 forintos főnyereményét. Fischer ugyanis azt látta, hogy ez a főnyeremény már évek óta szerepel a fel nem vett nyeremények névjegyzékében s ekként okoskodott: »Ha a jogos tulajdonos évek óta nem tudja, hogy sorsjegye 10.000 forintot nyert, akkor meg lehet, hogy még két évig nem fog a dologra rájönni s ez az idő éppen elégséges, hogy bírói megsemmisítés után ő kapja meg a 10.000 forintot.« A furfangos csaló ugyan rajtavesztett, mert a jogos tulajdonos éppen akkor jelentkezett, a mikor már-már kiadták volna Fischernek a 10.000 forintot, de ez az eset intő példál szolgálhat minden sorsjegybirtokosnak. A kinek sorsjegyei vannak, az el ne mulassza megnézni a sorsolásokat. De, ha ez nem volna módjában, akkor rendelje meg a Pénzügyi és Tőzsdei Naptárt, a melyben benne van az osztrák, a magyar és külföldi (egyebek közt a Török-sorsjegyek) sorsjegyeknek mindazon számainak a kimutatása, a melyek az 1900. év végéig kihuzattak, de kifizetésre még bemutatva nincsenek. A nátralekos sorsjegyek ezen nagyfontosságú kimutatásán kívül a Pénzügyi és Tőzsdei Naptár még egyéb közleményeket is tartalmaz, a melyek mindenkit érdekelhetnek, a kiknek sorsjegyeik vagy más értékpapirjaik vannak.

A gazdag és változatos tartalmából kiemeljük a következő fejezeteket: A budapesti pénzügyintézetek története és össze-s mérlegei. — Az értékpapírok bírói megsemmisítéséről szóló

törvény és eljárás magyarázata. Az értékpapírok elévülésének ismertetése. — A gabonatőzsde és értéktőzsdei jegyzések népszerű magyarázata — A különböző értékpapírok. — Állampapírok és nyilvános kölcsönök. — Záloglevelek és kamatozó kötvények. — Elsőbbségi kötvények. — Részvények. — Részvények jegyzési módja. — Kamatmegtérítés. — Sorsjegyek jegyzése. — Nyereményszelvények és nyereményjegyek. — Megengedett és tiltott sorsjegyek. — Pénznemek. — A tőzsdei kötés. — Alkuszdíj, jutalék és tőzsdeadó. — Szelvénylevonások. — Jegyzéke a pupilláris, óvadékképes és katonai házassági biztosítókra alkalmas papíroknak. — Sorsjegyigérvények. — Betűsoros sorsolási naptár az 1901. évre. — Sorsolási havi naptár. A mint e fejezetekből is látni, a naptár szövegi része igen becses közleményeket tartalmaz bankok, takarékpénztárok, szövetkezetek, ipari vállalatok, tisztviselők, ügyvédek, körjegyzők, vagyongazdálkodók és mindazok számára, a kik értékpapírokkal bírnak, vagy ilyeneket kezelnek. A Pénzügyi és Tőzsdei Naptár ára 2 korona. Megrendelhető a kiadónál: *Lendvay Sándornál*, a Pénzügyi Hírlap szerkesztőjénél, *Budapest, VII., Miksa-utca 11.*

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, február 21.

Osztrák hitel	— — — — —	670 —
Magyar hitel	— — — — —	684 50
Államvasut	— — — — —	669 —
Rimamurányi	— — — — —	475 75
Magyar pénztár	— — — — —	440 —
Salgótarjáni	— — — — —	— —
Wagon-kölcsön	— — — — —	— —

Határidők.

Budapest, február 21.

Buza októberre	— — — — —	7 69
Buza áprilisra	— — — — —	7 48
Tengeri	— — — — —	5 35
Rozs ápr.	— — — — —	7 29
Zab ápr.	— — — — —	6 28
Káposzta, repce, aug.	— — — — —	— —

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. február 21-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — —	118 25
Magyar koronajárdék	— — — — —	93 50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,0%	— — — — —	119 —
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2,0%	— — — — —	100 50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — — —	121 50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — — —	92 75
Italméresi jog megváltási kötvény	— — — — —	99 30
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	— — — — —	93 50
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	— — — — —	167 —
Tiszasszabályozás szegeci sorsjegyek kölcsön	— — — — —	141 50
Osztrák járadék papírban	— — — — —	98 25
Osztrák járadék ezüstben	— — — — —	98 10
Osztrák járadék aranyban	— — — — —	118 —
Osztrák korona járadék	— — — — —	98 25
Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	187 25
Osztrák magyar bank részvény	— — — — —	16 85
Magyar hitelbankrészvény	— — — — —	685 —
Osztrák hitelintézet részvény	— — — — —	669 50
Párisi vista	— — — — —	95 35
20 frankos arany (Napoleon d'or)	— — — — —	19 10
Németbirodalmi márka	— — — — —	117 40
London vista	— — — — —	240 60
20 márkás arany	— — — — —	28 50

A TISZANTUL 1-0158

Dr. VUCSKICS GYULA.

Önkénytes árverés.

F. évi márczius hó 3-án, d. e. 9 órától kezdve 18 drb. berni és simmenthali tenyész marha, melyek között van 12 drb. fejős tehén, 1 drb. 3 éves, 1 drb. 15 hónapos berni bika és 4 drb. különböző koru üszőborju önkénytes árverésen fognak eladatni.

Pusztá-Pankota, 1901. febr. 16.

Vasuti állomás. Less.

Középesy Testvérek

A „TISZANTUL“

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkészi hivatalok számára egyházzhatóságilag jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak }
Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
Megholtak } papíron.
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Megholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsajtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László nyomda részvénytársaság

elvéállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legújabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hirlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok,

körlevelek, falragaszok, hirdetések,

részvények, árjegyzékek, **jegyzőkönyvek,**

pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, **étlapok,**

meghívók, szinlapok,

egyházi és mindennemű világi nyomtatványok,

névjegyek, tánczrendek, palaczkfeliratok, sorsjegyek,

gyászjelentések,

levélpapírok és borítékok,

valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkészi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.
2. Megtértek jegyzéke.
3. Hitehagyottak jegyzéke.
4. Elvált házások jegyzéke.
5. Szerződés szerinti vagy házasságok jegyzéke.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.
9. Kereszteltek }
10. Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
11. Megholtak } papíron.

12. Bevételi }
13. Kiadási } számadás-ívek.

14. Adósok jegyzéke.

15. Kereszteltek }
16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
17. Megholtak }

18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.

19. Iskolai jelentés.

20. Jelentés a templompénztár számadásairól.

21. Kereszteltek }
22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
23. Megholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntőde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.